

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Pedagogische eenheid	41236 - 41244
Instellingsnummer	41236
Instelling	Koninklijk Atheneum van het Gemeenschapsonderwijs
directeur	Marleen DE SMET
adres	Pastoor Dergentlaan 47 3200 AARSCHOT
telefoon	016-55.34.01
fax	016-55.34.02
e-mail	directeurka@kamsa.be
website/URL	http://kamsa.sgr12win.gemeenschapsonderwijs.be
Inrichtende macht/Bestuur	Het Gemeenschapsonderwijs 960104
adres	Emile Jacqmainlaan Alhambragebouw 20 1000 BRUSSEL-STAD
Overkoepelende structuur	SG Aarschot-Diest-Tessenderlo 111351
Tijdstip doorlichting	van 26 maart 2009 tot 30 maart 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Walter Van den Brandt
Teamleden	Dirk Diepers Leander Froidcoeur Reginald Leper Luc Mondelaers Wouter Schelfhout
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Andere deskundige die niet tot de inspectie behoort	nihil
Datum van bespreking met de instelling	4 mei 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Vakken en /of studierichtingen in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	13
5.3	Outcomes	13
5.4	Tevredenheid	13
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	14
6.1	Algemeen	14
6.2	Personeel	14
6.3	Logistiek	15
6.4	Onderwijskundig	15
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	16
8	ADVIES	17
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	18

1 INLEIDING

Van 26 maart 2009 tot 30 maart 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Directiewissels in het atheneum.
- Stijging van de leerlingenpopulatie tijdens de voorbije vijf jaar.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Vakken en /of studierichtingen in de focus

41236 - K.A. van het Gemeenschapsonderwijs te Aarschot

VOET/ VOOD	J
VAKKEN BASISVORMING	DL-f
Aardrijkskunde	
Biologie	
Chemie	
Engels	
Frans	
Fysica	
Geschiedenis	
Lichamelijke opvoeding	
Maatschappelijke vorming	
Muzikale opvoeding	
Natuurwetenschappen	J
Nederlands	
Nederlands voor nieuwkomers	
Plastische opvoeding	
Project algemene vakken	
Technologische opvoeding	
Wiskunde	J
Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting	DL-f
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie	
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Humane wetenschappen	
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn	
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Wetenschappen	
2e graad ASO Sport Sport	J
2e graad BSO Handel Verkoop	
2e graad TSO Handel Handel-talen	J
3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie-moderne talen	
3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie-wiskunde	
3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Humane wetenschappen	
3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn-moderne talen	
3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Wetenschappen-wiskunde	
3e graad ASO Sport Wetenschappen-sport	
3e graad BSO Handel Verkoop	
3e graad BSO Naamloos leerjaar	
3e graad TSO Handel Secretariaat-talen	

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen	
Leiderschap	
Visie	
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	X
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundigheidsbevordering	X
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing In/ curs	
Uitrusting	
Infrastructuur	
Welzijn	
Veiligheid	
Gezondheid en hygiëne	
Milieu	
Werken/ stages	
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	
Onderwijsorganisatie	
Begeleiding	
Afstemming andere partners	
Leerbegeleiding	
Loopbaanbegeleiding	X
Socio-emotionele begeleiding	
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	
Rapporteringspraktijk	

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	
Aansluiting arbeidsmarkt	
Tevredenheid	
Leerlingen	
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

In beide instellingen wordt de leerplanrealisatie van de meeste vakken goed ondersteund door een geschikte infrastructuur en een degelijke didactische uitrusting. De leerinhouden echter krijgen niet altijd de invulling die de leerplandoelstellingen vragen. Vooral de planningsdocumenten zijn hiervan de oorzaak. Meestal bevatten ze slechts een opsomming van de te behandelen leerstof, verdeeld over het schooljaar, maar zonder vermelding van de doelstellingen die ermee bereikt moeten worden.

De leerprestaties voldoen voor beide instellingen, maar zijn in de middenschool (eerste graad) beter dan in het atheneum (tweede en derde graad). Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de leerplannen er doorgaans vollediger worden afgewerkt en dat het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen er efficiënter verloopt (zie volgende rubriek).

Ook de schoolloopbaanresultaten zijn in de middenschool beter dan in het atheneum. Het slaagpercentage ligt er hoger dan het Vlaamse gemiddelde. In het atheneum is dat net niet het geval.

De reden waarom het atheneum minder goed scoort, heeft gedeeltelijk te maken met de instroom van leerlingen die niet altijd het geschikte profiel hebben voor de studierichting waarvoor ze inschrijven. Daarnaast is dit vooral te verklaren door het gescheiden beleid dat beide scholen in het verleden hebben gevoerd. Hoewel ze allebei op dezelfde campus gelegen zijn, werkten ze elk met een eigen schoolorganisatie, een gescheiden administratie en infrastructuur en zelfs met een verschillend adres. Van samenwerking was er nauwelijks sprake, waardoor de overgang van de eerste naar de tweede graad niet voor alle leerlingen even gestroomlijnd verliep. Bovendien onderging het atheneum sinds de vorige doorlichting enkele directiewissels, die een duurzaam en effectief beleid op middellange en lange termijn in de weg hebben gestaan.

In het schooljaar 2005-2006 is in deze situatie een kentering gekomen. Beide scholen beslisten hun beleid op elkaar af te stemmen en de campusgedachte in te voeren. Op basis van bevragingen en een sterkte-zwakteanalyse, ontwikkelden ze een gemeenschappelijke beleidsvisie en stelde ze een schoolwerkplan op waarvan de implementatie volop aan de gang is. Het geheel kent een gezamenlijke doelgerichtheid die bij alle participanten op een breed draagvlak kan rekenen.

Een aantal beleidsthema's waaronder de leerlingenbegeleiding, het gelijke kansenbeleid en aspecten van personeelsbeheer en welzijn, zijn reeds goed via visieteksten op elkaar afgestemd en dienen geborgd te worden. Andere, zoals de leerlingenevaluatie, het professionaliseringsbeleid en het beleid rond de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen, moeten nog verder uitgewerkt worden en naar elkaar toegroeien.

De meeste personeelsleden vertonen een groot engagement, zodat men mag aannemen dat de pedagogische eenheid die men nastreeft - met een gelijkgerichte aanpak in alle graden - op relatief korte termijn verwezenlijkt zal zijn.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert voor de studierichtingen/vakken in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Natuurwetenschappen in de basisvorming van de tweede graad TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen en de daaraan gekoppelde eindtermen worden in voldoende mate gerealiseerd voor de modules biologie en chemie.
 - Voor de module fysica voldoet de leerplanrealisatie niet. De voornaamste oorzaken zijn:
 - o de jaarplanning die te vaag is om de leerplanvordering secuur op te volgen en die bovendien op meer lestijd rekent dan er beschikbaar is. Hierdoor kan lesuitval niet opgevangen worden;
 - o een gebrek aan ervaring met het leerplan waardoor de nodige lestijd per leerplandeel slecht wordt ingeschat;
 - o de lessen die te sterk gericht zijn op het afwerken van de leerstof in plaats van op de leerplandoelstellingen.
- Omdat de school reeds voldoende maatregelen genomen heeft om het leerplan in de toekomst behoorlijk te realiseren, heeft dit tekort geen gevolg voor het advies.
- De recent gerenoveerde infrastructuur voldoet aan de vereisten en bevordert het onderzoekend leren. Van de mogelijkheden van deze infrastructuur wordt echter nog te weinig gebruik gemaakt.
 - De leerlingenevaluatie is transparant maar niet geheel representatief en betrouwbaar om het bereiken van de leerplandoelstellingen en eindtermen bij de leerlingen te meten: nogal wat examenvragen toetsen onvoldoende de leerplandoelstellingen en zijn te eenzijdig gericht op het reproduceren van kennis. Daarnaast laten een aantal opgaven gissen toe, waardoor de antwoorden weinig betrouwbare informatie verschaffen over het kennen en kunnen van de leerlingen.
 - De leerlingenresultaten zijn behoorlijk. Het aantal tekorten op jaarbasis is beperkt.

Natuurwetenschappen in de basisvorming van de derde graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen en de daaraan gekoppelde eindtermen werden vorig schooljaar behoorlijk gerealiseerd in het eerste leerjaar. In het tweede leerjaar kwam de module chemie slechts oppervlakkig aan bod.
- Sinds dit schooljaar is een nieuw leerplan van kracht in het eerste leerjaar. De leerplanrealisatie staat er door onvoorziene omstandigheden onder druk en vergt bijgevolg bijsturingen in de jaarplanning voor het lopende en het volgende schooljaar. Er zijn voldoende garanties dat dit effectief zal gebeuren.
- Momenteel krijgen de leerplandoelstellingen voor de realisatie van de gemeenschappelijke eindtermen 'wetenschap en samenleving' en 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' nog niet de volle aandacht die ze verdienen. Met betrekking tot onderzoekend leren/leren onderzoeken, geldt dit ook voor de vakoverschrijdende eindtermen leren leren die daarmee verband houden ('Informatie verwerven en verwerken' en i.h.b. 'Problemen oplossen' en 'Onderzoek'). Het onderwijsproces is nu nog te veel op kennisverwerving gericht.
- De lessen vinden plaats in geschikte en goed uitgeruste lokalen die de leerplanrealisatie bevorderen.
- De leerlingenevaluatie van het vorige schooljaar is transparant en voldoende representatief en betrouwbaar om het bereiken van de leerplandoelstellingen en eindtermen bij de leerlingen te meten.
- De leerlingenresultaten zijn redelijk in het eerste leerjaar en goed in het eindjaar, waar op jaarbasis geen tekorten voorkwamen.

Wiskunde in de basisvorming van de eerste, tweede en derde graad

Voldoet

Vaststellingen

- In de A-stroom worden de lestijden opgesplitst in getallenleer en meetkunde, rekening houdend met de voorschriften van het leerplan. In het eerste leerjaar wordt de wiskundige basiskennis die verondersteld is verworven te zijn in het basisonderwijs, aangevuld met nieuwe inhoud. In het tweede leerjaar gaat er veel aandacht naar machten en vierkantswortels, maar ook de andere items komen voldoende aan bod. Een sterk punt is de integratie van ICT in het leerproces door gebruik te maken van een digitale leeromgeving. Bij de evaluatie komt dit aspect echter nog te weinig aan bod. De examenvragen zijn per leerjaar voor alle lesgroepen identiek. Hierbij wordt weinig of geen rekening gehouden met het profiel van de basisopties en de verwachtingen naar de tweede graad. Via het rapport vinden ouders en leerlingen bruikbare informatie over de gevolgde studiemethode en ook via het digitaal leerplatform krijgen ze informatie bij de interpretatie van de evaluatieresultaten. De resultaten voor wiskunde variëren volgens de lesgroep van voldoende tot zeer goed en de examenvragen zijn doordacht uitgewerkt met voldoende evenwicht tussen basiskennis, theorie en enkele uitdagende oefeningen.
- Zowel in 1B als in het BVL worden de fundamentele doelstellingen van de B-stroom nagestreefd. Het leerplan wordt thematisch behandeld uitgaande van een leerwerkboek. Ondanks de kleine lesgroepen vormt het leerlingenpubliek een heterogene groep. Er is echter weinig aandacht voor een gedifferentieerde aanpak. Alle leerlingen maken dezelfde oefeningen, die niet steeds afgestemd zijn op het niveau van de leerlingen. Ook bij het toetsen gaat men niet uit van een gedifferentieerde aanpak, zodat de behaalde scores soms sterk variëren. De permanente evaluatie is een gespreide evaluatie die vooral gebaseerd is op taken en toetsen.
- In de tweede graad worden de leerplandoelstellingen in de onderzochte structuuronderdelen in voldoende mate gerealiseerd. De leraren willen de leerplanrealisatie bewaken door het gebruik van planningsdocumenten, die voldoende gedetailleerd zijn en een opsomming zijn van de leerinhouden van het gehanteerde leerboek. Ze bevatten geen verwijzingen naar de vakoverschrijdende eindtermen. Bij een aantal leraren worden ze wel gebruikt om een evenwichtige spreiding van taken en toetsen te programmeren. Waar deze documenten weinig banden hebben met het leerplan (teveel aandacht voor machten en wortels en uitbreidingsleerstof willekeurige driehoeken), blijft een evenwichtige behandeling van leerinhouden soms in gebreke. Er werd vastgesteld dat in de lesgroepen met vier lestijden o.a. centrumgetallen, het begrip kans en schaalveranderingen vorig schooljaar niet aan bod gekomen zijn. De examenvragen zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenindeling. De toetsen en examens zijn echter nog in sterke mate gericht op reproductie van kennis en het aftoetsen van rekentechnische vaardigheden. Ze worden te weinig gekruist met redeneer- en inzichtsvragen. De evaluatie van ICT-vaardigheden ontbreekt alsnog. De vragen zijn representatief voor de verschillende componenten, hoewel het te sterk benadrukken van bepaalde leerinhouden opvalt. De resultaten zijn in de meeste lesgroepen behoorlijk, hoewel het gemiddelde voor de examens in de tweede graad maar zelden hoger ligt dan 60 %. In een aantal groepen (Economie, Humane wetenschappen en Handel-talen) behaalt meer dan één derde van de leerlingen een tekort zonder dat dit aanleiding geeft tot een analyse van deze resultaten.
- Ondanks enkele tekortkomingen worden in de derde graad in de onderzochte studierichtingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. In TSO Secretariaat-talen wordt heel wat leerstof van de tweede graad uitgebreid herhaald en ook bevraagd, maar 'de normale verdeling' en 'kansexperimenten' komen niet aan bod. In de derde graad ASO is het leerstofaanbod in de studierichtingen met wiskunde enkel de basisvorming te zeer een ingekorte versie van wat in de wiskundig sterkere studierichtingen wordt aangeboden. Zeker voor Economie-moderne talen en Humane wetenschappen laten de leerplannen toepassingen en keuzeonderwerpen toe die beter aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en bij vakken van het specifiek gedeelte. De invulling van de keuzeonderwerpen in de extra twee lestijden sluit niet aan bij het profiel van de studierichtingen en sluit nauwelijks aan bij de basisdoelstellingen van het leerplan. In de pool wiskunde is de invulling van de onderzoekscompetentie gebaseerd op een concept dat voor alle polen uitgewerkt is door de school. De resultaten voor het vak wiskunde zijn vrij normaal verdeeld met meestal redelijke gemiddelden en uitvalcijfers.
- In alle graden wordt door de leraren in voldoende mate aandacht geschonken aan de zorgbehoeften van de leerlingen. Bij tegenvallende resultaten is er plaats voor remediëren, o.a. via inhaallessen. Deze extra ondersteuningsacties bogen op het vrijwillig van de leraren, er zijn immers geen organieke inhaallessen.

- Het vakoverleg verloopt zowel formeel als informeel. Inhoudelijk is men vooral bezig met de afbakening van leerinhouden over beide leerjaren in elke graad. Echte leerlijnen over de drie graden heen zijn nog niet uitgewerkt. Reflectie over de gehanteerde evaluatie en leerplanstudie over de graden heen blijven nog te beperkt. Wat de nascholingsactiviteiten betreft, is het minder duidelijk of het aangeleerde ook in de lespraktijk geïmplementeerd wordt. Op het ogenblik van de doorlichting wordt er in bepaalde lesgroepen van de tweede en derde graad een achterstand t.o.v. de planning vastgesteld. Een bijsturing, rekening houdend met het nog resterend aantal lestijden, is hier zeker opportuun.
- In de eerste graad overheerst het traditioneel lesgeven, ondanks het gebruik van een digitaal bord. Ook in de tweede graad wordt hoofdzakelijk gewerkt met frontale werkvormen, waarbij de leraar het onderwijsleergesprek stuurt. Af en toe worden de leerlingen per twee aan het werk gezet. In de derde graad is er een grotere zelfstandigheid in de aanpak van de lesonderwerpen: na een korte klassikale instructie werken leerlingen individueel of per twee aan een aantal opdrachten, waarbij de leraar het onderwijsproces coacht en individueel remedieert. De vaklokalen in de eerste graad zijn uitgerust met een digitaal bord. De opbouw van de meeste lessen gebeurt via deze weg. De lessen van de tweede en derde graad vinden plaats in gewone leslokalen die wel een wiskundig cachet hebben via de aanwezige posters en waar naast een pc voor demonstratief gebruik, alleen een bord, geodriehoek en passer beschikbaar zijn. Overheadprojectie komt er niet voor. In alle graden zijn sporen terug te vinden van lessen in een computerlokaal, waarbij een aantal items via ICT behandeld worden. Ook het digitaal leerplatform wordt op een passende wijze gebruikt, vooral in de eerste graad, waar het uitgegroeid is tot een wiskundig communicatiemiddel tussen de leraren en de leerlingen.

Handel in het beroepenveld Kantoor en verkoop van de eerste graad B

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor handel worden voldoende nagestreefd. Bij aanvang van het schooljaar worden uitbreidingsdoelstellingen behandeld. Anderzijds wordt het project rond het bezoek aan een winkel onvoldoende diepgaand uitgewerkt. Een betere jaarplanning dringt zich dan ook op.
- Er is een begin van aandacht voor het werken aan de vakoverschrijdende ontwikkelingsdoelen leren leren. In het jaarplan worden linken gelegd tussen leerplandoelstellingen en bepaalde vakoverschrijdende ontwikkelingsdoelen.
- De leerlingen worden voldoende ondersteund bij hun leerprocessen. Er zijn aanzetten tot differentiatie via activerende werkvormen in de klas.
- Een aantal initiatieven wijzen op het nastreven van een uitdagende aanpak, bv. door middel van een aantal opdrachten, bedrijfsbezoeken, ICT-integratie en enige aandacht voor actualiteit. De actualiteitsmap wordt echter niet systematisch gelinkt aan alle thema's uit het leerplan en de leerlingen worden nog weinig aangezet tot communicatie hier rond.
- De materiële uitrusting is goed. Er zijn voldoende toegangsmogelijkheden tot ICT en de leraren kunnen gebruik maken van een digitaal bord.
- De evaluatie is onvoldoende representatief doordat de kennisgerichte aspecten van de leerplandoelstellingen rond de thema's sparen, inkomens en bedrijven weinig aan bod kwamen. Anderzijds worden een aantal vaardigheden op een relevante wijze beoordeeld. Voor budgetbeheer wordt een vorm van procesevaluatie gehanteerd. Dit is minder het geval voor andere leerplaninhouden.
- De onderwijskundige aanpak wordt creatief vernieuwd en bijgestuurd. Er wordt voldoende nascholing gevolgd.

Lichamelijke opvoeding en sport in de tweede graad ASO Sport

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste bewegingsgebonden leerplandoelstellingen i.v.m. motorische competentie en gezondheid en veiligheid worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelen ritmische en dansante vormen worden te beperkt ingevuld; de leerplandoelen reddingszwemmen krijgen onvoldoende aandacht. De leerlijnen voor de bewegingsgebonden leerinhouden en de vorderingsplannen ondersteunen de

realisatie van de bewegingsgebonden doelen over de graden heen. Het extracurriculaire bewegings- en sportaanbod evenals de GWP's verbreden en verdiepen de bewegingsgebonden leerinhouden.

- De persoonsgebonden leerplandoelen die betrekking hebben op het ontwikkelen van zelfconcept en sociaal functioneren, krijgen te weinig expliciete aandacht. Dat blijkt o.m. uit de overwegend bewegingsgerelateerde instructie en het ontbreken van leerlijnen en evaluatiecriteria voor persoonsgebonden doelen.
- De leerplandoelen i.v.m. de profielcomponenten 'samenleving' en 'onderzoekskompetentie' worden in onvoldoende mate gerealiseerd.
- De aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen in de lessen is gering.
- De lessen verlopen in een taakgericht en veilig socio-emotioneel (leer)klimaat. De leerlingenvolgfiche brengt de beginsituatie van de leerlingen in kaart en ondersteunt de begeleiding van het leerproces over de opeenvolgende leerjaren. Differentiatie voor zwakke én sterke leerlingen krijgt een leraargebonden invulling. De aanbevelingen van het leerplan i.v.m. begeleid zelfgestuurd leren en ICT-integratie worden te weinig opgevolgd.
- De leerlingenevaluatie vertoont een aantal onvolkomenheden. Er bestaan vakafspraken voor de puntenverdeling. De evaluatie-inhouden worden leraargebonden vastgelegd. Er zijn kwantitatieve evaluatiecriteria voor bewegingsgebonden leerinhouden. Kwalitatieve evaluatiecriteria voor bewegingsgebonden leerinhouden en evaluatiecriteria voor persoonsgebonden doelen ontbreken. Het leerlingenrapport bevat twee afzonderlijke rubrieken voor lichamelijke opvoeding en sport. De meerwaarde van een opgesplitste rapportering is niet duidelijk.
- De leraren zijn geëngageerd en leerlingbetrokken.
- De school beschikt over voldoende en goed uitgeruste indoorsportinfrastructuur. Voor atletiek ontbreekt momenteel een geschikte outdoorsportinfrastructuur. De minimale materiële vereisten zijn aanwezig met uitzondering van een damesbrug.

Toegepaste economie in de tweede graad TSO Handel-talen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor toegepaste economie werden vorig schooljaar voldoende gerealiseerd. Dit was in mindere mate het geval in het tweede leerjaar waar een aantal leerinhouden niet werden behandeld en geen project werd uitgevoerd. Dat het leermaterieel niet tijdig beschikbaar was, is een verzachtende omstandigheid maar kan niet alles verklaren.
- De jaarplanning blijft te weinig afgestemd op de doelstellingen en inhouden van het leerplan. In beide leerjaren krijgen taken, toetsen en herhalingsoverhoringen nog geen plaats in het jaarplan. Evenmin worden verwijzingen aangetroffen naar het werken aan de vakoverstijgende eindtermen (bv. rond leren leren).
- Door middel van taken, toetsen en herhalingsoverhoringen werden de leerlingen in het eerste leerjaar uitstekend ondersteund in hun leerproces. In het tweede leerjaar werden herhalingsoverhoringen ingelast.
- In het eerste leerjaar wordt een bedrijfsbezoek georganiseerd en worden de leerlingen aangezet een actualiteitsmap bij te houden. Dit kan de leerlingen motiveren en draagt bij tot het creëren van een op de realiteit afgestemde leeromgeving. Dergelijke stimulansen worden weinig aangetroffen in het tweede leerjaar. Men kon niet aantonen dat de leerinhouden gekoppeld worden aan de actualiteit. Er vond geen didactische uitstap plaats die bij de behandelde leerstof aansloot. Evenmin werden de leerlingen ertoe aangezet een project uit te voeren.
- De materiële uitrusting volstaat. Tijdens de les kan gebruik worden gemaakt van ICT. Dit gebeurt af en toe bij de lessen handelseconomie. Bij de lessen boekhouden werd echter geen gebruik gemaakt van een didactisch boekhoudpakket.
- De proefwerkvragen van het eerste leerjaar zijn representatief voor de behandelde leerinhouden. De vragen peilen zowel naar kennis, toepassing als inzicht. In het tweede leerjaar wordt het deelvak handelseconomie te eenzijdig kennisgericht en reproductief bevraagd. Verder ontbreekt op de proefwerkenopgaven van het tweede leerjaar een puntenverdeling, wat de transparantie voor de leerlingen niet ten goede komt.
- De nascholingsinspanningen verschillen sterk van leraar tot leraar.

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen in de focus:

Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen in de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- De school ontwikkelde een visietekst en planning m.b.t. haar inspanningsverplichting aangaande de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen (VOET/VOOD). De coördinatie van allerlei initiatieven op schoolniveau berust in handen van twee verantwoordelijken.
- De werking verloopt gestructureerd. Heel wat vakdoorbrekende projecten dragen bij tot het evenwichtig en doelgericht nastreven van de VOET en VOOD. In een registratiedocument dat vorig schooljaar geactualiseerd werd, verduidelijken de vakleraren hun aanpak per thema en eindterm in de lessen. Binnen de thema's 'leren leren' en 'gezondheidseducatie' werden enkele hiaten vastgesteld na analyse van de verzamelde gegevens. Het is de bedoeling om die lacunes spoedig weg te werken. Dat de relatief nieuwe VOET/VOOD binnen het thema ICT in de meeste vakken worden nagestreefd, is een sterk punt.
- De effecten van de geleverde inspanningen worden nog niet gemeten of bijgestuurd.

Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen in de tweede en derde graad

Voldoet niet

Vaststellingen

- Het atheneum ontwikkelde vrij recent een eigen visie m.b.t. haar inspanningsverplichting betreffende de VOET. Eén personeelslid coördineert de werking.
- Tot vorig schooljaar werden de VOET in de bovenbouw vooral projectmatig nagestreefd. De behandeling in de vakken werd en wordt nog steeds grotendeels aan de verantwoordelijkheidszin en het initiatief van de individuele leraren overgelaten; deze vertoont dan ook een divergent beeld.
- Vanaf september 2008 is een nieuwe dynamiek ontstaan en worden de VOET integraal en systematisch geïnventariseerd. Zowel de vakken, de projecten als de themagebonden werkgroepen worden daarbij geconsulteerd. Tot een grondige analyse van alle verzamelde gegevens kwam het echter nog niet, waardoor het schoolteam zich geen helder beeld kan vormen van de spreiding van de VOET over de graden, leerjaren en leerlingengroepen heen. Het is bijgevolg nog gissen naar hoe, wanneer en aan de hand van welk type acties bij voorkeur op eventuele lacunes wordt ingespeeld.
- Graadoverstijgende leerlijnen zijn er niet en de effecten van alle geleverde inspanningen worden nog niet gemeten. Het gebrek aan continuïteit en aandacht voor sensibilisering, evaluatie en bijsturing is daaraan wellicht niet vreemd.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Leiderschap

6.1.2 Visie

6.1.3 Besluitvorming

6.1.4 Kwaliteitszorg

6.1.4.1 Zelfevaluatie

De school voerde een SWOT-analyse van haar werking uit en een tevredenheidsonderzoek bij de leerlingen. Uit de verkregen informatie distilleerde zij de kerndoelen voor de gezamenlijke beleidsvisie. Ze beogen een hoog welbevinden, een hoog studiepeil en een dynamisch pedagogisch-didactisch onderwijsproces. Verschillende aspecten zijn hiervan reeds geconcretiseerd, maar voor een effectmeting is het nog te vroeg. De school plant daarvoor een volgende zelfevaluatie.

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het operationaliseren van een gedragen visie.

6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding

6.2.2.2 Deskundigheidsbevordering

- De school voorziet in de randvoorwaarden om de deskundigheid van de personeelsleden te bevorderen. Actieve participatie door het personeel wordt aangemoedigd, maar bij gebrek aan oog voor interne multiplicatie, opvolging en bijsturing verliezen nogal wat inspanningen hun slagkracht. Niet alle vakgroepen en leraren slagen er immers even goed in om de gedurende nascholingen verworven kennis en vaardigheden aan hun onderwijskundig handelen te koppelen.
- Het nascholingsbeleid wordt vastgelegd in prioriteitenlijsten per vakgroep, waaraan beleidsdoelen op schoolniveau worden toegevoegd. Er is echter nog geen overkoepelend en samenhangend nascholingsplan, inclusief implementatiestrategie, dat alle opleidingsbehoeften ordent en dat jaarlijks ter goedkeuring aan het basiscomité wordt voorgelegd (zoals voorgeschreven door de regelgeving).
- Het scholingsaanbod wordt uitvoerig gecommuniceerd in de school en de directies faciliteren de mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering. De gevolgde nascholingen worden geïnventariseerd en beoordeeld.
- De effecten van zowel interne als externe professionaliseringsinspanningen worden nog niet gemeten. Bij gebrek aan evaluatie en opvolging van het nascholingsbeleid kunnen vooralsnog geen gerichte bijstellingsvoorstellen worden geformuleerd.

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

6.4.2.3 Loopbaanbegeleiding

- De schoolloopbaanbegeleiding verloopt doordacht. Voor de overgang van het basisonderwijs naar de eerste graad, op scharniermomenten in het secundair onderwijs en ter voorbereiding van de studiekeuze in het hoger onderwijs, worden de leerlingen uitvoerig geïnformeerd en aangezet tot reflectie.
- Per graad berust de coördinatie in handen van een begeleider. De klassenraden zijn het forum waarop de voorkeuren van de leerlingen worden besproken en geadviseerd. De samenhang op schoolniveau staat echter niet op punt, per graad zijn er nog wat verschillen qua visie en methodiek. De verantwoordelijken zijn wel op goede weg om op korte termijn tot een meer gelijkgerichte en schoolbrede aanpak te evolueren.
- Zelfevaluatie en effectmetingen aangaande de studieloopbaanbegeleiding gebeuren veeleer zelden, enkel in de derde graad wordt nu en dan bijgestuurd.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- Het participatieve beleid.
- Het engagement en de leerlingenbetrokkenheid van de meeste personeelsleden.
- De aandacht voor interne kwaliteitszorg.
- De leer- en leefomgeving.
- Het gebruik van ICT in de eerste graad.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De matige realisatie van de leerplandoelstellingen in de tweede en derde graad en de beleidsmatige opvolging ervan.
- De implementatie van de vakoverschrijdende eindtermen in de tweede en derde graad.
- De gelijkgerichte vakgroepwerking in functie van het studie- of beroepsprofiel.
- De effectmeting van het professionaliseringsbeleid.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Nihil

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Walter Van den Brandt

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/de inrichtende macht

Naam: Marleen De Smet